UUTISET

MTK haluaa lomituksen ja maaseutuhallinnon maakuntiin

Tuottajajärjestö siirtäisi elykeskusten tehtävät maakunnille. Aluehallintovirastojen tehtävät jaettaisiin kuntien, maakuntien ja keskusvirastojen kesken.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK haluaa siirtää sekä kuntien maaseutuhallinnon että lomituksen maakunnallisten itsehallintoalueiden vastuulle.

”Näemme, että pidemmän aikavälin kannalta on parempi, että itsehallintoalueet vastaavat palveluista”, MTK:ssa aluehallinnon uudistamista pohtivan työryhmän puheenjohtaja **Jaakko Halkilahti** sanoo.

Halkilahden mukaan on tärkeä varmistaa, että maaseutuhallinnon palvelupisteitä on jatkossakin maakuntien eri osissa ja tukihakuaikaan mahdollisesti enemmän.

”Viljelijöille tutut maaseutusihteerit voisivat jatkaa samoissa tehtävissä, vaikka järjestäjä vaihtuisikin kunnasta itsehallintoalueeksi.”

Tuottajajärjestö toivoo, että viljelijätukien valvonta ja myöntäminen olisivat samassa paikassa itsehallintoalueilla. Maaseutuvirastolle (Mavi) jäisi maksajaviraston tehtävät.

Säädösten tulkintaa ja ohjeistusta haluttaisiin kuitenkin siirtää Mavista maa- ja metsätalousministeriöön.

Kunnilta toivotaan malttia lomitussopimuksissa

Lomituksen järjestäminen tulisi MTK:n mallissa itsehallintoalueiden lakisääteiseksi tehtäväksi.

Käytännön toteutuksen ne voisivat hoitaa maakunnan alueella haluamallaan tavalla.

”Toivomme, etteivät kunnat tekisi nyt hätiköityjä päätöksiä lomituksen toimeksiantosopimusten irtisanomisesta.”

MTK:n johtokunta käsitteli alustavaa aluehallintolinjausta tiistaina.

Tuottajajärjestö lopettaisi nykyiset elykeskukset ja aluehallintovirastot.

Elykeskusten tehtävät siirrettäisiin maakunnille, avien tehtävät taas jaettaisiin osin kunnille, maakunnille ja valtakunnallisille keskusvirastoille.

Rakennus- ja ympäristölupien myöntäminen tulisi olla kuntien ja itsehallintoalueiden vastuulla.

Terveyteen ja turvallisuuteen liittyvät luvat MTK siirtäisi valtakunnallisille keskusvirastoille.

”Asioissa, joissa on tarkoituksenmukaisuusharkintaa, pitäisi olla enemmän poliittista ohjausta”, Halkilahti perustelee.

Maakunnille verotusoikeus

Tuottajajärjestön mukaan maakunnille on annettava verotusoikeus.

Se ei kuitenkaan saa johtaa verotuksen kiristymiseen. Kuntien ja maakuntien välistä verotulojen tasausjärjestelmää tarvitaan jatkossakin.

Maakuntahallinto tulisi tuottajajärjestön mielestä rakentaa nykyisen kuntahallinnon kaltaiseksi, jolloin maakuntavaltuuston alla toimisi maakuntahallitus ja sen alla eri aloista vastaavia lautakuntia.

Ministeri **Lauri Tarasti** selvittää parhaillaan valtion aluehallinnon uudistamista.

Selvityksen on määrä valmistua helmikuun puoleen väliin mennessä.

NIKLAS HOLMBERG

» Toivomme, etteivät kunnat tekisi nyt hätiköityjä päätöksiä lomituksen toimeksiantosopimusten irtisanomisesta.

JAAKKO HALKILAHTI

MTK:n ehdotus aluehallinnosta

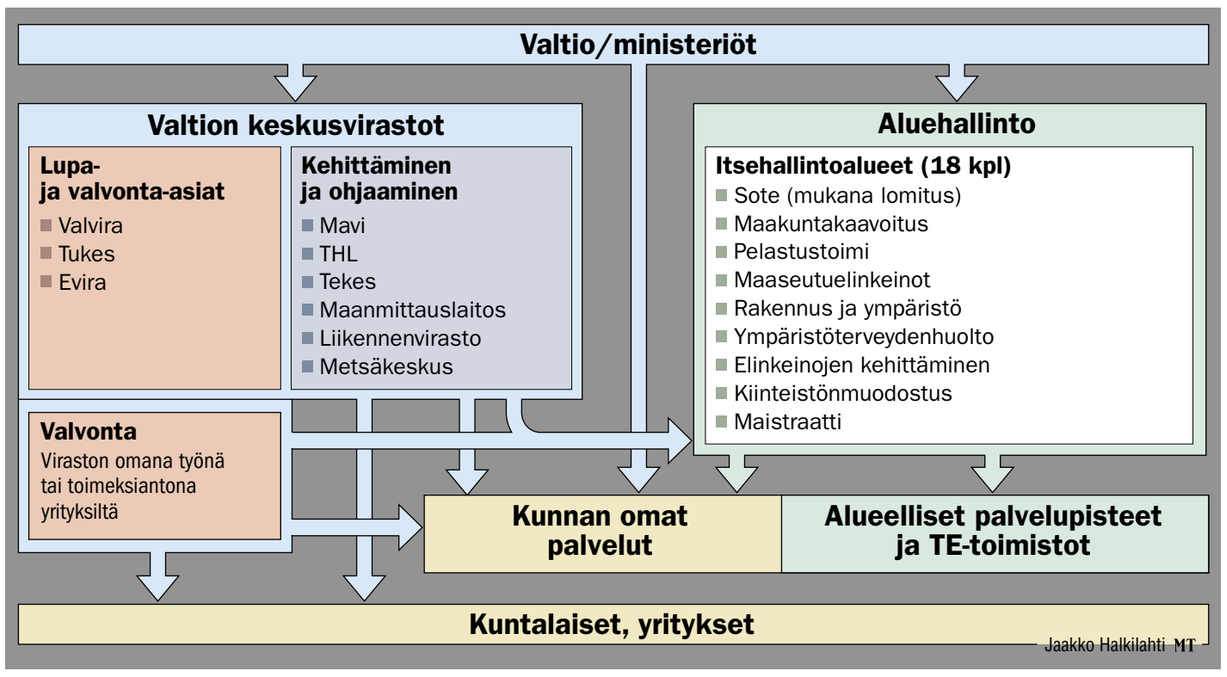

Jaakko Halkilahti MT

Uudistus repimässä maakuntarajat

Aluehallinnon uudistus repii nykyiset maakuntarajat eri puolella Suomea, jos kuntien tahtoa kunnioitetaan.

MT:n selvityksen mukaan ainakin neljä kuntaa haluaa vaihtaa nykyistä maakuntaansa ja neljässä kunnassa vaihdos on vakavassa pohdinnassa. Vaalan siirtyminen Kainuusta Pohjois-Pohjanmaahan toteutuu vuoden alusta.

Kunnissa on parhaillaan käsittelyssä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön lausuntopyyntö, jossa kysytään minkä maakunnan pohjalta perustettavaan itsehallintoalueeseen ne haluavat kuulua.

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet perustetaan nykyisten maakuntarajojen mukaan. Poikkeustapauksissa valtioneuvosto voi kuitenkin siirtää kunnan toiseen maakuntaan.

Savonlinna pyrkii pohjoiseen

Suurin mullistus tulisi Savossa, jossa Savonlinna pyrkii siirtymään Etelä-Savosta Pohjois-Savoon. Kaupunginvaltuusto päätti asiasta maanantaina.

”Olemme käsitelleet asiaa koko ajan sote-uudistuksena. Hoitoketjut suuntautuvat Savonlinnasta pääasiassa Kuopioon”, kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Matti-Pekka Parkkinen** (kesk.) perustelee.

Parkkinen väläyttää myös mahdollisuutta yhdistää Etelä- ja Pohjois-Savon maakunnat samaan itsehallintoalueeseen. ”Jos Etelä-Savo kuitenkin joutuu samaan sote-alueeseen, olisiko järkevämpää hakea saman tien seuraavaa askelta.”

Keski-Suomi voi kutistua huomattavasti, jos sekä Kuhmoinen että Jämsä siirtyvät Pirkanmaahan. Kuhmoisissa maakunnan vaihdoksesta on kunnanhallituksen puheenjohtajan **Kimmo Malinin** (kok.) mukaan selkeä näkemys.

”Jyväskylässä asiointi on aika vähäistä. Toivon, että rajamaakuntien näkemyksiä kuunneltaisiin.”

Jämsässä mielipiteet jakaantuvat enemmän. Kaupunginhallituksen puheenjohtajan **Piritta Rantasen** (sd.) mukaan asiasta päätetään kunnassa tammikuun aikana.

”Aika paljon on vielä kysymysmerkkejä. Tampere on meidän sairaala, mutta Keski-Suomessa Jämsällä on isompi painoarvo.”

Isokyrö siirtyy soten perässä

Pohjanmaalla Isokyrö on jo tehnyt päätöksen Etelä-Pohjanmaahan pyrkimisestä.

Pääperusteluna ovat kunnanhallituksen puheenjohtajan **Jaakko Pukkisen** (kok.) mukaan toimivat sote-palvelut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä, johon kunta on kuulunut vuosikymmenten ajan.

Keski-Pohjanmaalla Kruunupyy taas on suuntaamassa Pohjanmaan maakunnasta Keski-Pohjanmaahan.

Kymeenlaaksossa Iitti on jo pitkään pyrkinyt Päijät-Hämeeseen, mutta valtioneuvosto hylkäsi kunnan hakemuksen helmikuussa.

Syksyllä järjestetyssä kansanäänestyksessä yli 90 prosenttia iittiläisistä halusi liittyä Päijät-Hämeeseen.

Uudellamaalla sijaitsevat Pukkila ja Myrskylä kuuluvat Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiriin.

Kunnissa ei vielä ole lyöty lukkoon, kumpaan itsehallintoalueeseen ne haluaisivat kuulua.

”Päätöstä on vaikea tehdä, kun tietoa ei ole tarpeeksi. Valtuutettujen keskuudessa on vahva kahtiajako”, kunnanhallituksen puheenjohtaja **Jukka Lehtimäki** (kesk.) sanoo.

Pohjois-Pohjanmaalla on ollut spekulaatiota Kuusamon ja Taivalkosken siirtymisestä Lappiin.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja **Tuomo Hänninen** (kesk.) Kuusamosta ja **Tuomo Horsma** (kesk.) Taivalkoskelta kuitenkin pitävät selvänä, että kunnat pysyvät Pohjois-Pohjanmaalla.

NIKLAS HOLMBERG

Anna-Maija Rautiainen kokee, ettei maakunnalla ole paljon merkitystä, kun yhteistyötä tehdään joka tapauksessa yli maakuntarajojen.

Raija Pohjolalle on ihan sama, kumpaan maakuntaan Kuusamo kuuluu. Hän muistelee vielä Oulun lääniä.

PEKKA FALI

Heikki Tahkola ei tyrmää ajatusta Lapin maakuntaan liittymisestä. Hän kokee ensisijaisesti olevansa koillismaalainen.

Lapin eteisessä muistellaan Oulun lääniä

KUUSAMO (MT)

Oulusta Kuusamoon ajaessa tasainen rannikkoseutu muuttuu kumpuilevaksi vaaramaisemaksi.

Kuuset hoikistuvat kynttilämäisiksi, lumipeite paksuuntuu ja pakkanen kiristyy –23 asteeseen.

Lapilta näyttää ja tuntuu, mutta Pohjois-Pohjanmaalla ollaan.

Maaseudun Tulevaisuus kysyi Kuusamon keskustassa, haluaisivatko asukkaat kuulua mieluummin Lappiin kuin Pohjois-Pohjanmaahan.

”Aivan sama, molemmissa on hyviä puolia”, tuumii perushoitaja **Raija Pohjola**.

Maastollisesti Kuusamo voisi olla Lappia. Pohjola mieltää kuitenkin, että Kuusamo kuuluu Oulun lääniin.

Pääkadulle pysäköivä Oulun kalatalouskeskuksen toiminnanjohtaja **Heikki Tahkola** yllättyy kysymyksestä, mutta ei ole Lappiin liittymistä vastaankaan.

”Koillismaalaisuus on vahvempi identiteetti kuin pohjoispohjalaisuus”, Tahkola toteaa.

Samasta autosta noussut Pro Agrian maitotila-asiantuntija **Anna-Maija Rautiainen** sanoo, ettei maakunnalla ole kovin paljon merkitystä, kun yhteistyötä esimerkiksi Lappiin kuuluvan Posion kanssa tehdään joka tapauksessa.

Hyödyttää matkailua

Matkailussa ja markkinoinnissa Lapin tunnettuutta hyödynnetään jo nyt. Esimerkiksi Kuusamon villiruokahanke ratsastaa Lapin maineella.

Logoissa lukee Wild Food Kuusamo Lapland.

Hankkeen projektipäällikkö **Elisa Kangasaho** toteaa kuitenkin, että Pohjois-Pohjanmaa on Kuusamon koti.

”Meillä on Iso-Syöte ja Ruka, Lapissa on muita matkailukeskuksia.”

Kangasahon mukaan hankerahoituksen kannalta maakuntarajat tuottavat joskus ongelmia, kun esimerkiksi Rukan alueen yrityksistä osa toimii Lapin kuntien puolella.

Kulttuurihistoriansa puolesta Kuusamo voisi istua Lappiin. Saamelaisasutus näkyy edelleen paikannimissä.

Esimerkiksi Kuusamon pohjoisosassa sijaitseva Vuotunki tarkoittaa talvileiriä tai odottelupaikkaa.

SUVI NIEMI

Euroopan ja USA:n keskuspankin ohjauskorko

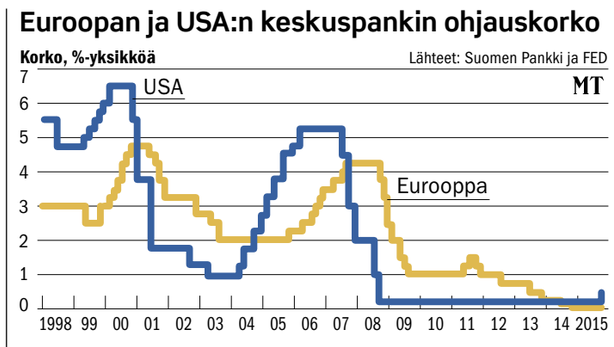

Yhdysvallat elvyttää vahvasti huolimatta koronnostosta

Yhdysvaltain keskuspankki Fed nosti ohjauskorkoa keskiviikkona 0–0,25 prosentista 0,25–0,50 prosenttiin. Fed on nostanut ohjauskorkoa viimeksi vuonna 2006.

Korot ovat edelleen erittäin matalalla.

”Tämänkin jälkeen rahapolitiikka Yhdysvalloissa on hyvin elvyttävää”, Nordeassa arvioidaan.

Fed ennakoi tekevänsä ensi vuonna neljä 0,25 prosentin koronnostoa.

Nordean mukaan seuraavan kerran korkoa voisi nostaa maaliskuussa, jos inflaatio nousee alkuvuoden aikana.

Yhdysvaltojen talous on kasvanut kohtuuvauhtia jo pitkään samalla, kun työttömyys on vähentynyt.

Euroopan keskuspankin ohjauskorko on 0,05 prosenttia eli pankki pyrkii elvyttämään vahvasti.

» Yhdysvaltain koron nosto merkitsee sitä, että euro heikentyy suhteessa dollariin.

Yhdysvaltain koron nosto merkitsee sitä, että euro heikentyy suhteessa dollariin. Euron kurssi on jo pudonnut puolessatoista vuodessa 1,38 dollarista eilisen 1,08 dollariin.

Kurssin lasku merkitsee euromaiden ja samalla Suomen viennin helpottuvan. Metsäteollisuus on suurimpia hyötyjiä.

Euroalueella asuntolainojen viitekorkoina yleisesti käytettävien euriborien uskotaan pysyvän matalana vielä kaksi kolme vuotta.

JOUKO KYYTSÖNEN

Virolaisyhtiö tulossa Porin-lennoille

Reittilentoliikenne Porin ja Helsingin välillä alkaa jälleen helmikuussa.

Päätös edellyttää vielä Porin kaupunginhallituksen hyväksynnän.

Se käsittelee ensi maanaitana virolaisen Airest AS:n kanssa tehtävää sopimusta.

Alustavan suunnitelman mukaan virolaisyhtiö lentäisi Porin ja Helsingin välillä 33-paikkaisella Saab 340 -koneella arkipäivisin helmikuusta kesäkuun puoliväliin ja syyskuusta joulukuun loppuun.

Sopimus lennoista tehtäisiin vuoden 2016 loppuun ja lopullisista aikatauluista neuvotellaan vielä.

”Lopullisista aikatauluista neuvotellaan vielä”, apulaiskaupunginjohtaja **Kari Hannus** kertoo kaupungin tiedotteessa.

Porin kaupunki on varannut lentojen tukemiseen kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti 600 000 euroa. Sopimuksen tukisumman arvo on 595 000 euroa.

Vuonna 2015 Airest AS on operoinut syöttöliikennettä Tukholmasta ja Pietarista Tallinnan Viron valtiolliselle lentoyhtiölle Estonian AIR AS:lle.

JANNE IMPIÖ

Atria Baltian liiketulos heikentyi

Vaikea markkinatilanne Virossa on heikentänyt Atria Baltian liiketoiminnan tuotto-odotuksia. Atria on päättänyt arvonalentumistestauksen tuloksena tehdä 9,1 miljoonan euron alaskirjauksen liikearvoon vuoden viimeisellä neljänneksellä. Alaskirjaus kohdistuu Atria Baltiaan.

Arvonalentuminen rasittaa liiketulosta. Arvonalentumisella ei ole kassavirtavaikutusta, Atria kertoo tiedotteessaan.

TUURE KIVIRANTA

LYHYESTI

Ruotsalaissähköautoille Kiinasta miljarditilaus

Ruotsissa toimiva sähköautovalmistaja Nevs on saanut 11 miljardin euron tilauksen Kiinasta. Nevs ja kumppanit toimittavat 250 000 sähköautoa kiinalaiselle Panda New Energy -yhtiölle vuoteen 2020 mennessä. Autot valmistetaan osittain Trollhättanissa, osittain Kiinassa.

Kiinalais-ruotsalainen sähköautoyhtiö Nevs osti Saabin konkurssipesän vuonna 2012.

Bolidenilta Harjavaltaan rikkihappotehdas

Metalliyhtiö Boliden rakentaa Harjavaltaan uuden rikkihappotehtaan vuosina 2016–19. Investoinnin arvo nousee 90 miljoonaan euroon. Toimitusjohtaja **Timo Rautalahden** mukaan investointi lisää tehokkuutta. Rikkidioksidipäästöt pienenevät 20–25 prosenttia ja jäähdytysveden käyttö 40 prosenttia.

Voimaosakeyhtiö SF vei Keskon oikeuteen

Voimaosakeyhtiö SF vaatii välimiesoikeutta vahvistamaan, että Kesko-konserniin kuuluva Kestra Kiinteistöpalvelut on yhä sitoutunut Fennovoiman ydinvoimalan jatkorahoitukseen, Kesko kertoi torstaina.

Kesko ilmoitti viime vuoden keväällä, ettei Kestra osallistu jatkorahoitukseen. Kesko pitää SF:n vaatimuksia perusteettomina.

Virkamiesten eroamisikä 70 vuoteen

Hallitus esittää, että kunnan viranhaltijan ja valtion virkamiehen eroamisikää nostetaan asteittain 68 vuodesta 70 vuoteen. Eroamisiän nosto liittyy työeläkejärjestelmää koskevaan lakien muutokseen, jossa alimmat vanhuuseläkeiät nousevat asteittain 63 vuodesta 65 vuoteen. Myös eläkkeen karttuminen nousee asteittain 68 vuodesta 70 vuoteen.

Liito-oravien pesäpaikkojen rajaus loppuu

Hallitus esittää, että liito-oravien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen eli pesäpaikkojen rajaamisesta luovuttaisiin. Jos puunkolo on todettu liito-oravan pesäksi, ilmoituksen jälkeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on rajannut pesäpuun ympärille suojeluvyöhykkeen, kun kyseisestä metsäalueesta on tehty metsänkäyttöilmoitus.